

Polski

Informator szkolny

Niniejszy dokument jest dostępny w różnych językach. W celu otrzymania tej broszury w innym języku, proszę skontaktować się z Państwa szkołą.

Niniejszy dokument został opracowany dzięki pomocy finansowej
otrzymanej od organizacji
Galway City Partnership
[Partnerstwo dla miasta Galway]

Spis treści

Wprowadzenie	2
Obecność	3
Kontakt ze szkołą	4
Znęcanie się	4
Dyscyplina	6
Zarząd szkoły	6
Rodzice / Opiekunowie	7
Specjalne potrzeby edukacyjne	8
Finanse	9
Szkoła podstawowa	10
Edukacja	12
Szkoła	13
Zdrowie	14
Poziom ponadpodstawowy	15
Wybór szkoły	15
Kształcenie I stopnia (<i>Junior Cycle</i>)	18
Kształcenie II stopnia (<i>Senior Cycle</i>)	19
Egzamin maturalny	20
Nauka języków obcych	21
Mundurek szkolny	22
Praca domowa	22
Informacje o szkole podstawowej	23
Informacje o szkole średniej	24
Informacje ogólne o organizacji	
Galway City Partnership [Partnerstwo dla miasta Galway]	25
Przydatne informacje i dane kontaktowe	26

Przydatne informacje i dane kontaktowe

- Galway Migrant Service [poradnia dla imigrantów w Galway] jest instytucją wyspecjalizowaną w pomocy imigrantom i ich rodzinom w mieście Galway oraz promowaniu ich praw poprzez udzielanie informacji, wsparcie i rzecznictwo.
- 091-533033
- Knocknacarra Youth Development Project
[Projekt na rzecz rozwoju młodzieży z obszaru Knocknacarra] - 091 580900
- Ballinfoile Area Youth Project
[Projekt na rzecz młodzieży z obszaru Ballinfoile] - 091 760284
- Ballybane Youth Development Project [Projekt na rzecz rozwoju młodzieży z obszaru Ballybane] - 091 768297
- SPARK (Support Project for Adolescent Refugee Kids) – Youth Work Ireland – Galway [projekt wspierania nastoletnich dzieci uchodźców mieszkających na terenie miasta Galway] -091 561637
- Youth Work Ireland – Galway, Westside [organizacja zajmująca się pracą z młodzieżą z obszaru Westside] - 091 528553
- Family Support Services - Ballybane - 091 773663
[poradnie wsparcia rodzinnego] - Ballinfoile - 091 760330
- Westside - 091 585011
- Galway Youth Information Centre
[Centrum informacyjne dla młodzieży w Galway] - 091 562434
- Galway Citizens Information Centre
[Centrum informacji obywatelskiej w Galway] - 091 563344
- City of Galway VEC
[Komitet ds. kształcenia zawodowego – miasto Galway] - 091-549400
- FAS Placement Service [usługi pośrednictwa pracy w Urzędzie ds. szkolenia i zatrudnienia] - 091-534400

Niniejsza broszura ma wyłącznie zadanie informacyjne, natomiast wszelkie szczegóły należy ustalić, kontaktując się z odpowiednią szkołą lub instytucją. Informacje na potrzeby niniejszej broszury zebrano na podstawie dokumentacji i informacji pochodzących z następujących źródeł: Ministerstwo Edukacji, Jesuit Refugee Service – Irlandia [poradnia dla uchodźców prowadzona przez OO. Jezuitów], National Education Welfare Board [Państwowa Komisja ds. Opieki Edukacyjnej] oraz inne oficjalne/ lokalne agencje.

Informacje ogólne o organizacji Galway City Partnership

[Partnerstwo dla miasta Galway]

Galway City Partnership to miejscowe towarzystwo rozwoju wdrażające szeroką gamę środków służących integracji społecznej. Działalność Galway City Partnership nakierowana jest na następujące grupy docelowe:

- Osoby długotrwale bezrobotne - Członkowie społeczności wędrowniej
Travellers
- Kobiety pokrzywdzone przez los - Osoby niepełnosprawne
- Zagrożona młodzież - Osoby bezdomne
- Rodzice samotnie wychowujący dzieci - Mniejszości etniczne
- Osoby starsze - Byli więźniowie i przestępcy
- Osoby przyjmujące środki odurzające - Osoby zatrudnione poniżej swoich kwalifikacji
- Pracownicy spoza Irlandii - Społeczności homo- i biseksualne

W zakres działalności Galway City Partnership wchodzi następujące usługi:

- Usługi rzecznictwa dla młodzieży - 091-773466
- Program *EdStart – The Incredible Years Galway* - 091-773466
- Obsługa przedsiębiorstw - 091-773466
- Lokalna sieć ds. zatrudnienia
 - Ballybane - 091 768304
 - Westside - 091 581955
 - Bohermore - 091 566617
 - Galway People Resource Centre
[Centrum informacji i wsparcia w Galway] - 091 565311

Kontakt z Galway City Partnership:

3 The Plaza Offices, Headford Road, Galway

Tel.: 091-773466 Faks: 091-773468

E-mail: info@gcp.ie Strona internetowa: www.gcp.ie

Wprowadzenie

Niniejsza broszura zawiera informacje o irlandzkich szkołach przeznaczone dla rodziców i opiekunów. Dobra znajomość irlandzkiego systemu edukacji pomoże Państwu skutecznie dopilnować, aby dziecko dobrze czuło się w szkole.

Pytania ogólne

Kto odpowiada za formalne kształcenie dzieci w Irlandii?

Za formalne kształcenie dzieci w Irlandii odpowiada Ministerstwo Nauki i Edukacji. Informacje na temat Ministerstwa są dostępne na stronie internetowej: www.education.ie.

Czy mój syn / moja córka musi uczęszczać do szkoły?

Tak. Większość dzieci w Irlandii może nieodpłatnie uczęszczać do szkoły podstawowej i średniej. Jeżeli Państwa dziecko jest w wieku od 6 do 16 lat, zgodnie z obowiązującym prawem musi uczęszczać do szkoły. Państwa dziecko powinno codziennie chodzić do szkoły, chyba że z uzasadnionej przyczyny musi opuścić zajęcia. Uczęszczanie do szkoły pomoże Państwa dziecku w rozwijaniu umiejętności, zawieraniu przyjaźni i nabywaniu wiary w siebie.

Jak mam zapisać moją córkę / mojego syna do szkoły?

Należy zatelefonować do dyrektora szkoły i umówić się na spotkanie. Podczas tego spotkania mogą Państwo poprosić dyrektora o zapisanie dziecka do szkoły. Jeżeli w szkole nie ma wolnych miejsc, zapisanie dziecka do tej placówki może okazać się niemożliwe; w takich sytuacjach dyrektor zasugeruje inną szkołę w pobliżu. Lista szkół jest dostępna na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji: www.education.ie.

Obecność

Co należy zrobić, jeżeli dziecko musi opuścić lekcje?

Należy powiadomić szkołę, że dziecko nie może stawić się na lekcje i podać przyczynę nieobecności. Często może się zdarzyć, że dziecko nie będzie mogło przyjść do szkoły z ważnych powodów - szkoła weźmie ten fakt pod uwagę. Nie należy wysyłać do szkoły chorego dziecka.

Jakie są konsekwencje, jeżeli moje dziecko opuści wiele dni szkolnych?

Jeżeli Państwa dziecko opuści ponad 20 dni podczas roku szkolnego, szkoła powiadomi National Educational Welfare Board - NEWB [Państwową Komisję ds. Opieki Edukacyjnej]. Komisja ta może zlecić urzędnikowi zajmującemu się opieką edukacyjną dopilnowanie, aby frekwencja Państwa dziecka poprawiła się.

Czym zajmuje się National Educational Welfare Board – NEWB [Państwowa Komisja ds. Opieki Edukacyjnej]?

Zadaniem Komisji jest wspieranie rodzin i dopilnowanie, aby każde dziecko otrzymało edukację zgodnie z wymogami prawnymi. W przypadku większości dzieci oznacza to uczęszczanie do szkoły. Komisja może pomóc Państwu w znalezieniu szkoły dla dziecka, jeżeli nie są Państwo w stanie tego zrobić. Kontakt z NEWB: www.newb.ie.

Przypuśćmy, że przeprowadzę się z dotychczasowego miejsca zamieszkania w okolice oddalone od danej szkoły.

Należy poinformować dyrektora, że Państwa dziecko przeprowadza się w nowe miejsce i będzie uczęszczać do innej szkoły. Powinni Państwo poprosić dyrektora o pisemny raport na temat Państwa dziecka, zawierający także ocenę postępów językowych. Po zapisaniu dziecka do nowej placówki należy przekazać te informacje nowemu dyrektorowi. Jeżeli dziecko otrzymało od szkoły podręczniki lub inne artykuły, przedmioty te przed wyjazdem należy zwrócić szkole.

Informacje o szkole średniej

- Nazwa naszej szkoły:
- Adres naszej szkoły:
- Imię i nazwisko dyrektora szkoły:
- Numer telefonu naszej szkoły:
- Lekcje zaczynają się o godzinie rano, a kończą o godzinie po południu.
- Szkoła jest zamknięta w następujących dniach:
 - od.....do.....
 - od.....do.....
 - od.....do.....
 - od.....do.....

Przedmiot	Dostępność	Przedmiot	Dostępność
Język angielski		Wychowanie fizyczne	
Język irlandzki		Zajęcia z gospodarstwa domowego	
Matematyka		Chemia	
Język francuski		Fizyka	
Geografia		Biologia	
Historia		Podstawy inżynierii	
Język niemiecki		Budownictwo	
Rysunek mechaniczny		Sztuka, rzemiosło i projektowanie	
Rysunek techniczny		Biznes i zarządzanie	
Ekonomia			

Informacje o szkole podstawowej

- Nazwa naszej szkoły:
- Adres naszej szkoły:
- Imię i nazwisko dyrektora szkoły:
- W razie jakichkolwiek pytań prosimy o kontakt z
- Numer telefonu naszej szkoły:
- Lekcje zaczynają się o godzinie rano, a kończą o godzinie po południu.
- Numery telefonów lokalnych nauczycieli-łączników pomiędzy domem a szkołą:
- Szkoła jest zamknięta w następujących dniach:
 - od.....do.....
 - od.....do.....
 - od.....do.....
 - od.....do.....

Kontakt ze szkołą

Niezbyt dobrze mówię po angielsku. W jaki sposób mogę porozumiewać się ze szkołą?

Można przyprowadzić ze sobą do szkoły dobrze władającego angielskim znajomego, który pomoże Państwu podczas spotkania z dyrektorem szkoły lub nauczycielem. Niektóre szkoły mogą zapewnić obecność tłumacza podczas spotkań. Można poprosić w szkole o zorganizowanie tłumacza na Państwa spotkanie.

W jaki sposób personel szkoły skontaktuje się ze mną, jeżeli będzie chciał się ze mną widzieć?

Zawiadomienia lub biuletyny dla rodziców od szkoły otrzymują zazwyczaj dzieci. Należy regularnie sprawdzać tornister dziecka na wypadek, gdyby zapomniało ono przekazać Państwu zawiadomienie.

Czym zajmuje się lokalny łącznik pomiędzy domem a szkołą?

Projekt *Home School Community Liaison*, zapewniający łączność pomiędzy domem a szkołą na szczeblu lokalnym, powołano do istnienia w ramach pomocy uczniom w osiąganiu sukcesów w szkole. Lokalny łącznik pomiędzy domem a szkołą współpracuje z rodzicami / opiekunami, pomagając im zaangażować się w edukację ich dziecka.

Znęcanie się

Obawiam się, że moje dziecko jest ofiarą przemocy rówieśniczej w szkole.

Czasami zdarzają się przypadki znęcania się nad dziećmi w szkole lub w drodze do szkoły. Jest to sprawa poważna, a zachowanie takie nie jest akceptowane w irlandzkich szkołach. Znęcanie się jest definiowane jako powtarzająca się agresja słowna lub o charakterze psychologicznym lub fizycznym wobec innych ze strony jednostki lub grupy.

Oznaki, że dziecko padło ofiarą przemocy rówieśniczej, mogą być następujące:

- Obawa dziecka przed podróżą do szkoły, prośba do rodziców o odwiezienie do szkoły, zmiana drogi do szkoły
- Brak chęci lub odmowa pójścia do szkoły
- Utrata koncentracji, niepowodzenia szkolne
- Skarżenie się na chorobę, ból głowy, ból brzucha
- Zmiany nastroju lub zachowania
- Widoczne oznaki zaniepokojenia lub stresu, płacz, trudności z zasypianiem, niejedzenie
- Zaginięcie / zniszczenie mienia dziecka
- Niewytłumaczalne pojawienie się sińców lub skaleczeń
- Odmowa odpowiedzi na pytanie, co niepokoi dziecko

Powyższe symptomy nie oznaczają z całą pewnością, że dziecko padło ofiarą przemocy rówieśniczej.

Moje dziecko padło ofiarą przemocy rówieśniczej. Jakie kroki należy podjąć?

Powinni Państwo porozmawiać o tym z nauczycielem dziecka. Jeżeli dziecko mówi Państwu, że ktoś się nad nim znęca:

- Należy zachować spokój, wyjaśnić dziecku, że nie jest temu winne i że jest to problem, który można rozwiązać.
- Należy porozmawiać z nauczycielem, gdyż nauczyciele potrzebują wsparcia rodziców przy rozwiązywaniu tego problemu.
- Dzieciom czasami potrzebna jest pomoc w nawiązywaniu kontaktów towarzyskich. Można pomóc swojemu dziecku w nawiązywaniu kontaktów z rówieśnikami poprzez zaproszenie innych dzieci do zabawy.
- Należy powiedzieć dziecku, że czasami lepiej jest oddać swoje pieniądze lub rzeczy, a następnie uciec i opowiedzieć o zdarzeniu.
- Niektóre dzieci padają ofiarą przemocy rówieśniczej ze względu na niskie standardy higieny osobistej lub złe nawyki. W takim przypadku mogą Państwo pomóc dziecku nad tym zapanować.

W poprzednich latach uczniowie zdawali egzaminy z języka łotewskiego, litewskiego, rumuńskiego, greckiego (współczesnego), fińskiego, polskiego, estońskiego, słowackiego, szwedzkiego, czeskiego, bułgarskiego, węgierskiego, portugalskiego, duńskiego i niderlandzkiego. Jeżeli Państwa dziecko chciałoby zdawać egzamin ze swojego języka ojczystego, można porozmawiać o tym z dyrektorem szkoły. Więcej informacji o językach ponadprogramowych można uzyskać na stronie internetowej: www.examinations.ie

Mundurek szkolny

Czy moje dziecko musi nosić mundurek szkolny?

W wielu szkołach wymaga się od uczniów noszenia mundurków szkolnych. Czasami uczniowie potrzebują specjalnego stroju i obuwia na zajęcia sportowe. Jeżeli noszenie mundurka szkolnego przez Państwa syna / córkę stanowi dla Państwa problem z przyczyn kulturowych, należy przedyskutować tę kwestię z dyrektorem szkoły.

Praca domowa

Czy mój syn / moja córka będzie otrzymywać pracę domową do odrobienia?

Uczniowie na poziomie ponadpodstawowym zazwyczaj otrzymują od nauczycieli zadania domowe. Praca domowa zazwyczaj zabiera uczniom szkół ponadpodstawowych od 2 do 3 godzin. Należy przygotować synowi / córce spokojne miejsce z dala od hałasu do odrabiania zadań domowych.

Uczniowie, których rodzice/opiekunowie wybiorą maturę zawodową (LCVP), muszą zdać egzamin z niektórych tradycyjnych przedmiotów zdawanych na maturze oraz z tych modułów. Uniwersytety, uczelnie techniczne i pedagogiczne uznają maturę zawodową (LCVP) przy przyjmowaniu na studia wyższe.

Czym jest matura stosowana (Leaving Certificate Applied)?

Matura stosowana (LCA) ma na celu odpowiedzieć na potrzeby uczniów, którzy nie chcą zdawać tradycyjnej matury (*Leaving Certificate*) tudzież matury zawodowej (*Leaving Certificate Vocational Programme*). Głównym celem matury stosowanej (LCA) jest przygotowanie uczniów do dorosłego życia zawodowego. Egzamin ten nie jest uznawany przez uniwersytety, uczelnie techniczne i pedagogiczne przy przyjmowaniu na studia wyższe. Uczniowie zdający maturę stosowaną (LCA) mogą kontynuować kształcenie na kursach pomaturalnych.

Nauka języków obcych

Czy moje dziecko może zdawać egzamin ze swojego języka ojczystego w ramach egzaminu maturalnego?

Niektóre języki Unii Europejskiej, które nie wchodzi w skład normalnego programu nauczania w szkołach, mogą być traktowane jako przedmioty maturalne. W tym celu uczeń powinien:

- Pochodzić z państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- Mówić danym językiem jako językiem ojczystym;
- Przygotowywać się do egzaminu maturalnego.

Dyscyplina

Co stanie się, jeżeli moje dziecko złamie reguły szkolne?

W irlandzkich szkołach nie stosuje się kar cielesnych bądź fizycznych. Jest to

niezgodne z prawem. Każda szkoła posiada swój własny regulamin. Otrzymają Państwo kopię regulaminu, kiedy Państwa dziecko rozpocznie naukę w danej placówce. Należy się upewnić, że dziecko rozumie regulamin szkolny. W szkołach zazwyczaj obowiązują ściśle zasady dotyczące noszenia mundurka szkolnego, biżuterii, przestrzegania obecności, punktualności i regulujące zachowanie. Jeżeli Państwa dziecko stale łamie regulamin szkoły, nauczyciel lub dyrektor szkoły przedyskutuje z Państwem tę kwestię. Oczekuje się, że rodzice / opiekunowie dopilnują, aby zachowanie dziecka poprawiło się. Jeżeli Państwa dziecko poważnie łamie regulamin szkoły, może zostać zawieszona w prawach ucznia. Zdarza się to bardzo rzadko. Jeżeli zaistnieje taka sytuacja, a nie zgadzają się Państwo z decyzją szkoły, mogą Państwo złożyć odwołanie do zarządu, a w ostateczności do Ministerstwa Nauki i Edukacji. Od szkół wymaga się posiadania kodeksu zachowania.

Zarząd szkoły

Czym jest zarząd szkoły?

Zarząd szkoły odpowiada za bezpośrednie zarządzanie szkołą. Na zarząd szkoły składają się przedstawiciele rodziców, nauczycieli, kuratorium, organizacji patronującej, dyrektora i społeczności lokalnej. Jeżeli chcieliby Państwo zaangażować się w działalność zarządu szkoły, należy porozmawiać o tym z dyrektorem szkoły.

Rodzice / Opiekunowie

W jaki sposób mogę pomóc mojemu dziecku w osiągnięciu sukcesu w szkole?

Bardzo ważne jest okazywanie zainteresowania tym, czego dziecko uczy się w szkole, i pochwalenie go, jeżeli ciężko pracuje lub osiąga dobre wyniki. Można pomóc dziecku poprzez zapewnienie mu miejsca do odrabiania zadań domowych, budowanie w nim poczucia własnej wartości, uczęszczanie na zebrania klasowe oraz szkolne uroczystości, a także poprzez zaangażowanie się w życie szkoły.

W jaki sposób mogę zaangażować się w życie szkoły, do której uczęszcza moje dziecko?

W większości szkół działa rada rodzicielska, do udziału w której zaproszeni są wszyscy rodzice. Można zapytać dyrektora szkoły bądź nauczyciela o wskazówki, w jaki sposób zaangażować się w działalność szkoły. Szkoły mogą także potrzebować ochotników do pomocy przy organizacji uroczystości szkolnych, np. przedstawień, koncertów oraz obozów letnich. Jeżeli pragną Państwo w ten sposób pomóc szkole, do której uczęszcza Państwa dziecko, powinni Państwo zapytać dyrektora szkoły lub nauczyciela, jak można pomóc.

Obawiam się, że moje dziecko zapomni języka angielskiego w czasie wakacji szkolnych. Jak temu przeciwdziałać?

Ważne jest, aby dzieci i młodzież codziennie używały nieco angielskiego, czytały w tym języku i mogły go słuchać. Na przykład, Państwa dziecko może obejrzeć program telewizyjny, a następnie opowiedzieć o nim Państwu, lub przeczytać książkę albo rozmawiać po angielsku z przyjaciółmi. Równie istotne jest natomiast, aby Państwa dziecko nie zapomniało Państwa języka ojczystego. Dobrym pomysłem jest używanie języka ojczystego w domu i rozmawianie na temat zwyczajów i sposobu życia w Państwa ojczyźnie, kiedy tylko jest to możliwe.

Czego uczą się uczniowie w czasie tzw. roku przejściowego (Transition Year)?

Obszary nauki obejmują:

– Komunikację, poradnictwo i doradztwo, matematykę, wychowanie fizyczne, rozwój osobisty i społeczny, zajęcia z dziedzin estetyki i kultury, nauki ścisłe i technikę, biznes, zarządzanie i przedsiębiorczość.

W każdej szkole nauczyciele ustalają program roku przejściowego, a uczniowie mają możliwość zaznajomienia się z różnymi przedmiotami. Pomaga to uczniom w dokonaniu bardziej świadomego wyboru przedmiotów, których chcieliby się uczyć po zakończeniu roku przejściowego, pod kątem egzaminu maturalnego.

Egzamin maturalny

Na czym polega tradycyjny egzamin maturalny (Leaving Certificate)?

Jest to ostatni egzamin zdawany w ramach edukacji ponadpodstawowej i zazwyczaj ma on miejsce w 17, 18 lub 19 roku życia ucznia. Egzamin maturalny, zwany w Irlandii *Leaving Certificate*, ma podobny charakter do egzaminu „A levels” (odpowiednik egzaminu dojrzałości w Wielkiej Brytanii) lub „Baccalaureate” (międzynarodowy odpowiednik egzaminu dojrzałości). Miejsca na uniwersytetach, uczelniach technicznych i pedagogicznych są przydzielane głównie na podstawie wyników egzaminu maturalnego.

Czym jest matura zawodowa (Leaving Certificate Vocational Programme)?

Matura zawodowa (LCVP) to wersja tradycyjnego egzaminu maturalnego. Matura zawodowa (LCVP) skupia się na przedmiotach technicznych i zawiera pewne dodatkowe moduły kładące nacisk na kształcenie zawodowe. Owe dodatkowe moduły to: edukacja w zakresie przedsiębiorczości, przygotowanie zawodowe i praktyka zawodowa.

Sądzę, że poziom Junior Certificate okaże się zbyt trudny dla mojego dziecka.

Co powinienem /powinnam zrobić?

Niektóre szkoły oferują alternatywę dla poziomu *Junior Certificate*, zwaną *Junior Certificate School Programme* (JCSP). Program ten przeznaczony jest dla uczniów, którzy są zagrożeni wczesnym zakończeniem edukacji. Mogą Państwo porozmawiać o tej alternatywie z dyrektorem szkoły.

Kształcenie II stopnia (*Senior Cycle*)

Na czym polega kształcenie II stopnia (*Senior Cycle*)?

Kształcenie II stopnia przeznaczone jest dla uczniów pomiędzy 15 a 18 rokiem życia. Kształcenie II stopnia trwa 2 lub 3 lata, w zależności od tego, czy uczeń podejmuje naukę w tzw. roku przejściowym. Podczas ostatnich dwóch lat kształcenia II stopnia uczniowie wybierają jeden z trzech programów kończących się egzaminem państwowym. Programy te to tradycyjny egzamin maturalny (*Leaving Certificate*), program matury zawodowej (*Leaving Certificate Vocational Programme – LCVP*) oraz matura stosowana (*Leaving Certificate Applied – LCA*), która daje uczniom możliwość udziału w niezależnym kształceniu, rozwijania umiejętności ogólnych, technicznych i naukowych oraz ogólnego rozwoju bez presji egzaminu.

Co oznacza tzw. rok przejściowy (*Transition Year*)?

Rok przejściowy to program podejmowany w niektórych szkołach przez uczniów po egzaminie kończącym kształcenie I stopnia, a przed programem prowadzącym do matury. Rok przejściowy pozwala uczniom zdobyć doświadczenie w zakresie rozmaitych programów edukacyjnych, łącznie z praktyką zawodową. Rok ten nie kończy się żadnym egzaminem formalnym. Rok przejściowy daje uczniom możliwość udziału w niezależnym kształceniu, rozwijania umiejętności ogólnych, technicznych i naukowych oraz ogólnego rozwoju bez presji egzaminu.

Specjalne potrzeby edukacyjne

Moje dziecko ma trudności z nauką. Do jakiej szkoły powinno uczęszczać?

Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych zazwyczaj pobierają naukę w szkołach ogólnokształcących, jednak gdyby nie było to zalecane w danym przypadku, istnieje kilka opcji dla uczniów mających trudności z nauką lub uczniów niepełnosprawnych. Państwa dziecko można zapisać do:

- szkoły ogólnokształcącej posiadającej dodatkowe wsparcie z Ministerstwa Nauki i Edukacji, np. w postaci asystenta pracującego z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych (*Special Needs Assistant*)
- osobnej klasy specjalnej w obrębie szkoły ogólnokształcącej
- szkoły specjalnej, w której zaspokojone są potrzeby uczniów niepełnosprawnych, np. szkoły specjalnej dla dzieci niewidomych / niedowidzących lub niesłyszących / niedosłyszących.

Moje dziecko ma specjalne potrzeby edukacyjne. W jaki sposób szkoła może poradzić sobie z jego dodatkowymi potrzebami?

Szkoła może postarać się o dodatkowe zasoby edukacyjne dla uczniów z poważniejszymi trudnościami w nauce, jak np. pomoc asystenta pracującego z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych (*Special Needs Assistant*) lub dodatkowe wsparcie edukacyjne. Mogą Państwo porozmawiać o specjalnych potrzebach edukacyjnych swojego dziecka z dyrektorem szkoły.

Kim jest asystent pracujący z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych (*Special Needs Assistant*)?

Asystent pracujący z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych pomaga uczniom, którzy mają poważne trudności z nauką, z zachowaniem lub ze sprawnością fizyczną. Przykładowo, asystent taki może pomóc dzieciom przy wsiadaniu do szkolnego autobusu i wysiadaniu z niego albo przy pisaniu, jedzeniu, ubieraniu się i zachowaniu ogólnej higieny.

Czym zajmuje się National Educational Psychological Service – NEPS [Państwowy Ośrodek Opieki Pedagogiczno-Psychologicznej]?

National Educational Psychological Service [Państwowy Ośrodek Opieki Pedagogiczno-Psychologicznej] to instytucja finansowana przez Ministerstwo Nauki i Edukacji. Ośrodek zapewnia pomoc psychologów wyspecjalizowanych w pracy na potrzeby szkół podstawowych i średnich. Instytucja współpracuje z nauczycielami, rodzicami i dziećmi w celu zidentyfikowania potrzeb edukacyjnych i pomaga uczniom, którzy mogą mieć problemy z nauką, zachowaniem lub motywacją. Rodzic / opiekun musi wyrazić zgodę na spotkanie dziecka z psychologiem. Psycholog z NESP może zasugerować, w jaki sposób należy pomóc dziecku z poważnymi problemami w szkole. Usługa ta nie jest dostępna we wszystkich szkołach.

Finanse

Gdzie mogę uzyskać pomoc finansową na posyłanie dziecka do szkoły?

Jeżeli osiągają Państwo dochody poniżej pewnego poziomu, otrzymują świadczenia z opieki społecznej lub biorą udział w pewnych programach szkoleniowych, możliwe, że są Państwo uprawnieni do otrzymywania pomocy finansowej na pokrycie kosztów posyłania dziecka do szkoły. Mogą Państwo spełniać warunki do otrzymania zasiłku na wyprawkę szkolną, co pomoże Państwu pokryć koszt szkolnego mundurka. O powyższe świadczenia należy zapytać miejscowego pracownika opieki społecznej. Mogą być Państwo również uprawnieni do otrzymania pomocy finansowej przy zakupie podręczników, w ramach programu stypendialnego na zakup podręczników szkolnych. O pomoc przy zakupie podręczników szkolnych należy zwrócić się do dyrektora szkoły.

Mój syn / moja córka bardzo słabo zna język angielski. W jakiej klasie należy umieścić moje dziecko?

Młdzież uczy się angielskiego bardzo szybko, dlatego też szkoła najczęściej umieści Państwa syna / córkę w klasie z innymi nastolatkami w tym samym wieku. Szkoła może uznać, że nie należy od razu umieszczać Państwa dziecka w klasie przerabiającej program zakończony egzaminem, gdyż mogłoby się to okazać dla ucznia stresujące. Rok przejściowy może być dobrą okazją dla Państwa syna / córki do poprawy znajomości języka angielskiego bez napięcia spowodowanego egzaminami państwowymi. Ministerstwo Nauki i Edukacji zapewnia dodatkowe zasoby dla uczniów bez znajomości języka angielskiego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Jeżeli Państwa syn / córka potrzebuje pomocy przy nauce angielskiego, szkoła zapewni dziecku dodatkowe lekcje języka w ciągu dnia w szkole.

Kształcenie I stopnia (*Junior Cycle*)

Na czym polega kształcenie I stopnia (Junior Cycle)?

Jest to trzyletni program, którego realizację uczniowie zaczynają zazwyczaj w wieku 12 lub 13 lat, po ukończeniu szkoły podstawowej. Po trzech latach uczniowie zdają egzamin państwowy zwany *Junior Certificate*. W ramach kształcenia I stopnia naucza się ponad 20 przedmiotów. Najpopularniejsze przedmioty nauczania to język angielski, matematyka, język irlandzki, nauka, geografia, historia, język francuski, biznes i zarządzanie, sztuka / rzemiosło / projektowanie i zajęcia z gospodarstwa domowego. Nie we wszystkich szkołach oferowany jest taki sam wybór przedmiotów. Uczniowie uczą się 8, 9 lub 10 przedmiotów. Przedmioty mogą być nauczane na poziomie rozszerzonym lub zwykłym. Język angielski, irlandzki i matematyka mogą być również nauczane na poziomie podstawowym.

W jaki sposób przebiega nauczanie w szkołach ponadpodstawowych?

Na poziomie ponadpodstawowym uczniowie mają zajęcia z kilkoma różnymi nauczycielami. Każdy nauczyciel zazwyczaj specjalizuje się w jednym lub dwóch przedmiotach. Uczniów zachęca się do czerpania przyjemności z czasu spędzonego w szkole.

Jak przebiega dzień w szkole?

Większość szkół ponadpodstawowych jest otwarta od poniedziałku do piątku. Należy upewnić się u dyrektora szkoły, jakie są godziny otwarcia i zamknięcia szkoły. Po zakończeniu lekcji mogą być organizowane zajęcia sportowe lub innego typu. W czasie dnia szkolnego dzieci mają przerwę śniadaniową i obiadową. Należy dopilnować, aby Państwa dziecko miało ze sobą żywność i napoje na obie przerwy.

Co się dzieje, jeżeli szkoła jest zamknięta w czasie roku szkolnego?

Szkoła przekaze Państwu listę dni, w które placówka jest zamknięta w czasie roku szkolnego. Jeżeli zdarzy się, że szkoła będzie zamknięta w inne dni, dziecko otrzyma zawiadomienie dla Państwa.

Jak przedstawia się struktura personelu w szkole?

Dyrektor szkoły - kobieta lub mężczyzna - jest odpowiedzialny za funkcjonowanie szkoły. Uczeń może mieć 7 lub 8 różnych nauczycieli. Każda klasa zazwyczaj ma w danym roku swojego nauczyciela wychowawcę, który zajmuje się innymi niż naukowe potrzebami uczniów.

Czy rodzice spotykają się z nauczycielami?

W roku szkolnym szkoła zazwyczaj organizuje spotkania pomiędzy rodzicami i nauczycielami. Na takim spotkaniu mogą Państwo omówić z nauczycielami postępy swojego dziecka. Jeżeli chcą Państwo porozmawiać z nauczycielem lub dyrektorem szkoły w innym terminie w roku szkolnym, proszę skontaktować się ze szkołą w celu zorganizowania spotkania.

Szkoła podstawowa

Czy istnieją różne rodzaje szkół podstawowych?

Tak. W niektórych szkołach chłopcy i dziewczęta uczą się razem, natomiast w szkołach niekoedukacyjnych, dziewczęta i chłopcy uczą się osobno. Większość szkół podstawowych w Irlandii ma charakter koedukacyjny. Wszystkie szkoły podstawowe są oparte o etos wyznaniowy, np. rzymskokatolicki, anglikański odmiany *Church of Ireland*, muzułmański, judaistyczny lub wielowyznaniowy. Większość szkół podstawowych w Irlandii funkcjonuje w oparciu o etos rzymskokatolicki. Nawet jeżeli Państwa dziecko nie jest wyznania rzymskokatolickiego, ma prawo w dalszym ciągu uczęszczać do szkoły o charakterze rzymskokatolickim.

Szkoły zrzeszone w stowarzyszeniu *Educate Together* działają w oparciu o etos wielowyznaniowy. Oznacza to, że dzieci pochodzące ze wszystkich środowisk społecznych, religijnych i kulturowych mają równy dostęp do szkoły, a rada szkoły nie ma prawa promować żadnego wyznania. Dodatkowe informacje o szkołach zrzeszonych w stowarzyszeniu *Educate Together* można uzyskać na stronie internetowej: www.educatetogether.ie. W większości szkół przedmioty w ramach programu wykładane są w języku angielskim, ale w niektórych szkołach, zwanych *Gaelscoileanna*, nauka odbywa się w języku irlandzkim. Mogą Państwo posłać swoje dziecko do szkoły irlandzkojęzycznej (*Gaelscoil*) nawet wtedy, jeżeli nie władają Państwo językiem irlandzkim. Dodatkowe informacje o *Gaelscoileanna* można uzyskać na stronie internetowej: www.gaelscoileanna.ie.

Kiedy moje dziecko powinno rozpocząć naukę w szkole podstawowej?

Dzieci nie muszą rozpoczynać nauki przed szóstym rokiem życia, jednak większość dzieci rozpoczyna naukę w szkole we wrześniu po ukończeniu przez nie czwartych urodzin. Niektóre dzieci rozpoczynają naukę jako pięciolatki.

Nie mogę znaleźć szkoły, do której mógłbym / mogłabym zapisać moje dziecko.

Co należy zrobić?

Mogą Państwo również skontaktować się z *National Educational Welfare Board* - NEWB [Państwową Komisją ds. Opieki Edukacyjnej]. Kontaktując się z Komisją, należy przekazać instytucji kopie listów otrzymanych ze szkół, do których próbowali Państwo zapisać dziecko. Najlepiej jest jak najszybciej skontaktować się ze szkołami w celu zapisania dziecka. Odpowiedzialność za zapisanie dziecka do szkoły spoczywa na Państwu.

Myślę, że moje dziecko jest dyskryminowane z tego powodu, że nie jest wyznania katolickiego lub narodowości irlandzkiej. Co należy zrobić?

Jeżeli szkoła odmawia zapisania dziecka, powinni Państwo otrzymać list wyjaśniający tę decyzję na piśmie. List ten powinien zawierać przyczyny, dla których Państwa dziecko nie zostanie zapisane do danej szkoły. Mogą Państwo złożyć odwołanie od decyzji odmownej w sprawie zapisania Państwa dziecka do danej szkoły. Na niektórych obszarach brakuje miejsc dla dzieci w szkołach. Może się zdarzyć, że w szkole, do której Państwo się zwrócili, brakuje miejsca dla Państwa dziecka. Jeżeli brakuje miejsc, w niektórych szkołach przyjmuje się dzieci w oparciu o ich wyznanie; i tak, na przykład, szkoła muzułmańska może przyjmować najpierw dzieci muzułmańskie, szkoła rzymskokatolicka dzieci katolickie itp. Szkoły mają do tego prawo, jednak większość szkół postara się wyjść naprzeciw Państwu i Państwa dziecku. Czasami we wrześniu zwolni się miejsce dla Państwa dziecka. Jeżeli są Państwo niezadowoleni z odmownej decyzji szkoły dotyczącej zapisu dziecka, mogą Państwo skontaktować się z *National Educational Welfare Board* [Państwową Komisją ds. Opieki Edukacyjnej].

Podział uczniów – jeżeli w szkole odbywa się podział uczniów na grupy,

oznacza to, że uczniowie są rozdzielani do różnych klas w oparciu o swoje zdolności. Można zapytać dyrektora szkoły, jaka jest polityka danej placówki w odniesieniu do podziału uczniów.

Udogodnienia – można zapytać na przykład, czy szkoła posiada bibliotekę oraz pomieszczenia przeznaczone do zajęć wychowania fizycznego i rekreacji.

Zajęcia ponadprogramowe – można również dowiedzieć się, czy szkoła oferuje jakiegokolwiek zajęcia poza lekcjami, na przykład zajęcia sportowe, chór, lekcje tańca itp.

Zaangażowanie uczniów – można zapytać, czy uczniowie mogą uczestniczyć w podejmowaniu decyzji, które ich dotyczą. W niektórych szkołach działa rada uczniowska, która pozwala uczniom zaangażować się w życie szkoły.

Zaangażowanie rodziców – można zapytać, czy rodzice są reprezentowani w zarządzie szkoły. Można również zapytać, czy w szkole działa rada rodzicielska, która pomaga rodzicom bardziej zaangażować się w życie szkoły.

Edukacja ponadpodstawowa

Czy mogę prosić o wyjaśnienie przebiegu edukacji ponadpodstawowej?

Edukacja ponadpodstawowa trwa w całości pięć lat. Składa się z 3-letniego kształcenia I stopnia (*Junior Cycle*), po którym następują 2 lub 3 lata kształcenia II stopnia (*Senior Cycle*). Każdy rok szkolny składa się z trzech trymestrów:

- Od września do połowy grudnia
- Od stycznia do połowy marca / kwietnia (do Świąt Wielkanocnych)
- Od Świąt Wielkanocnych do końca maja lub początku czerwca.

W środku każdego trymestru ma miejsce krótka przerwa, zwana feriami w połowie trymestru.

Szkoła średnia lub edukacja ponadpodstawowa

Na czym polega edukacja ponadpodstawowa?

Uczniowie w wieku od 12 do 18 lat pobierają naukę w sektorze edukacji ponadpodstawowej. Uczęszczanie do szkoły ponadpodstawowej jest obowiązkowe dla uczniów poniżej 16 roku życia.

Wybór szkoły

Czy istnieją różne rodzaje szkół ponadpodstawowych?

Tak, w Irlandii istnieje pięć typów szkół ponadpodstawowych. Są to szkoły średnie, szkoły zawodowe, szkoły środowiskowe, szkoły ogólnokształcące i dwuletnie szkoły przygotowujące do podjęcia studiów wyższych. Różnią się od siebie głównie sposobem zarządzania, finansowania i strukturą własności. Szkoły średnie, szkoły środowiskowe i szkoły ogólnokształcące to głównie szkoły wyznaniowe, co oznacza, że działają w oparciu o zasady danej religii np. rzymskokatolickiej lub anglikańskiej, odmiany *Church of Ireland*. Szkoły zawodowe i dwuletnie szkoły przygotowujące do podjęcia studiów wyższych są bezwyznaniowe, co oznacza, że nie działają w oparciu o żaden etos wyznaniowy.

Co należy wziąć pod uwagę przy wyborze szkoły ponadpodstawowej?

Oferta przedmiotowa – jest to lista przedmiotów, których nauczanie jest oferowane w szkole. Nie we wszystkich szkołach oferuje się nauczanie tych samych przedmiotów, jeżeli więc Państwa syn / córka chce uczyć się jakiegoś szczególnego przedmiotu, należy upewnić się, że będzie to możliwe w wybranej szkole.

Programy – niektóre szkoły, chociaż nie wszystkie, oferują dodatkowe programy, jak np. *Junior Certificate School Programme*, *Leaving Certificate Applied (LCA)* lub *Leaving Certificate Vocational Programme (LCVP)*.

Edukacja

Czy mogę prosić o wyjaśnienie przebiegu edukacji podstawowej?

W szkole podstawowej istnieje osiem klas. Dzieci zazwyczaj spędzają rok w każdej klasie.

Wiek Rok Nazwa klasy

4-5 lat 1 *Junior Infants* (dzieci młodsze)

5-6 lat 2 *Senior Infants* (dzieci starsze)

6-7 lat 3 *First Class* (klasa pierwsza)

7-8 lat 4 *Second Class* (klasa druga)

8-9 lat 5 *Third Class* (klasa trzecia)

9-10 lat 6 *Fourth Class* (klasa czwarta)

10-11 lat 7 *Fifth Class* (klasa piąta)

11-12 lat 8 *Sixth Class* (klasa szósta)

Rok szkolny w szkole podstawowej składa się z trzech trymestrów.

Pierwszy trymestr trwa od września do połowy grudnia (do Świąt Bożego Narodzenia).

Drugi trymestr trwa od stycznia do połowy marca / kwietnia (do Świąt Wielkanocnych).

Trzeci trymestr trwa od Świąt Wielkanocnych do końca czerwca (do wakacji letnich).

Moje dziecko bardzo słabo zna język angielski. W jakiej klasie należy je umieścić?

Dzieci bardzo szybko uczą się angielskiego, dlatego też szkoła najczęściej umieści Państwa dziecko w klasie z innymi dziećmi w tym samym wieku. Ministerstwo Nauki i Edukacji zapewnia dodatkowe zasoby dla uczniów bez znajomości języka angielskiego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Jeżeli Państwa dziecko potrzebuje pomocy przy nauce angielskiego, szkoła zapewni mu dodatkowe lekcje języka w ciągu dnia w szkole.

Czego nauczy się moje dziecko w szkole podstawowej?

Program szkoły podstawowej został tak skonstruowany, aby nauka stanowiła dla dzieci jednocześnie interesujące doświadczenie i świetną zabawę.

Jest on podzielony na następujące dziedziny:

- język (angielski i irlandzki), matematyka, edukacja społeczna, o ochronie środowiska i naukowa (np. historia i geografia), edukacja artystyczna (obejmująca sztuki plastyczne, muzykę i teatr), wychowanie fizyczne oraz edukacja społeczna, osobista i zdrowotna.
- Dzieci mają także możliwość uczęszczania na lekcje religii. Państwa dziecko nie musi uczyć się religii, jeżeli Państwo sobie tego nie życzą, ale być może będzie musiało pozostać w klasie pod opieką nauczyciela.

Czy moje dziecko będzie otrzymywać pracę domową do odrobienia?

W niektórych szkołach podstawowych zleca się dzieciom zadania domowe, w innych – nie. Jeżeli w szkole, do której uczęszcza Państwa dziecko, uczniowie otrzymują pracę domową, powinni Państwo przygotować dziecku miejsce do odrabiania zadań i zachęcić je do nauki.

Jak przebiega dzień w szkole?

Dzień w szkole trwa 5 godzin i 40 minut. W przypadku młodszych dzieci dzień szkolny może być krótszy. Szkoły są otwarte od poniedziałku do piątku. Zazwyczaj dzieci mają przerwę śniadaniową i obiadową. Należy dopilnować, aby Państwa dziecko miało ze sobą żywność i napoje na obie przerwy. Ważne jest, aby przyprowadzać dziecko do szkoły na czas i odbierać je punktualnie po zakończeniu dnia szkolnego.

Co się dzieje, jeżeli szkoła jest zamknięta w czasie roku szkolnego?

Szkoła przekaże Państwu listę dni, w które placówka jest zamknięta w czasie roku szkolnego. Jeżeli zdarzy się, że szkoła będzie zamknięta w inne dni, nauczyciel przekaże dziecku zawiadomienie dla Państwa. Powinni Państwo codziennie sprawdzać, czy w tornistrze dziecka nie znajduje się w nim takie zawiadomienie.

Czy rodzice spotykają się z nauczycielami?

W roku szkolnym szkoła zazwyczaj organizuje spotkania pomiędzy rodzicami i nauczycielami. Podczas takiego spotkania mogą Państwo zobaczyć przykłady prac Państwa dziecka i porozmawiać z nauczycielem o poczynionych przez nie postępach. Jeżeli chcą Państwo porozmawiać z nauczycielem lub dyrektorem szkoły w innym terminie w roku szkolnym, proszę skontaktować się ze szkołą w celu zorganizowania spotkania.

Czy moje dziecko będzie musiało nosić mundurek szkolny?

W wielu szkołach dzieci muszą nosić mundurek szkolny. Czasami dzieci potrzebują specjalnego stroju i obuwia na zajęcia sportowe. Jeżeli noszenie mundurka szkolnego przez Państwa dziecko stanowi dla Państwa problem z przyczyn kulturowych, należy przedyskutować tę kwestię z dyrektorem szkoły.

Zdrowie

Czy lekarz lub pielęgniarka przebadają moje dziecko w szkole podstawowej?

Szkolne badania przesiewowe i szkolny program szczepień ochronnych są dostępne dla dzieci uczęszczających do państwowych szkół podstawowych. Zostaną Państwo o tym poinformowani i mogą być Państwo obecni podczas badań przesiewowych, jeżeli takie jest Państwa życzenie. Wszelkie problemy zdrowotne stwierdzone w czasie badań przesiewowych będą leczone nieodpłatnie. Szczepienia są zapewniane nieodpłatnie wszystkim dzieciom. Państwa dziecko przejdzie kontrolę stomatologiczną w szkole podstawowej, a w przypadku stwierdzenia konieczności leczenia, zostanie skierowane do miejscowego lekarza stomatologa.